

Prædiken ved min afsked søndag d. 10. november kl. 14.00.
Reception fra 15-17.

”Hjemkomst” af Arne Haugen Sørensen (med særlig tilladelse af kunstneren)

Salmer: ”Himlene, Herre”; bøn og 1.læsning: Fil, 2, 4-11,
trobekendelse; ”Muren er sin egen skrift”; prædiken; ”Du tar
mig som jeg er”; Fadervor og velsignelse; ”Hyggelig rolig”.

Evangelium: Lukas 15, 11-32

Åh, hvor er de fortabte alle tre! De er fortabte i deres savn. Og de længes.

Den yngste savner et hjem at være velkommen i; den ældste savner at blive set i sit hjem. Og faderen, ja, han savner begge sine sønner, savner at kunne være far for dem; savner at hans hjem kan blive et hjem.

I dag ku’ vi lege lidt med den her fortælling, bruge vores fantasi, for den er jo så kendt. Men alligevel bliver vi aldrig færdige med den, fordi den har så mange finesser og finurligheder.

Lukas er en fabelagtig fortæller, for når man lige tror, at det er sådan og sådan: så er det det måske ikke alligevel.

Vi plejer at se den gamle far i centrum af det hele, og det, der overvælder os, er hans utrolige kærlighed. Det, at han løber afsted, da han får øje på sin yngste søn i det fjerne, - sulten og angerfuld på vej hjem. Og det, at det også er faderen, der forlader festen for at gå ud til sin ældste søn og beder ham så kærligt om at komme med ind, - være sammen om glæden.

Men nu er det sådan i fortællingerne hos Lukas, at det aldrig er sort-/hvidt, så at faderen fx. kun er den fuldkomne eller at den yngste er lidt bedre end den ældste, fordi han angrer.

De er fortabte alle tre, fordi de savner og de længes. På en måde er de faret lidt vild, alle tre. Også faderen, selv om han viser så meget kærlighed, for der er jo noget, som måske ikke rigtig lykkes...

De viser os en afmagt alle tre, bare på hver deres måde. Men de er også billeder på, at noget kærligt kan ske; noget underfuldt.

Den *yngste*, ja, ham ved vi godt er faret vild; han rejste ud, - og det var helt OK, at han bad om sin arv. Han ødslede sine penge bort, -og det kan også ske for enhver. På hvad, det ved vi ikke, og det er en af fortællingens finesser, at det er storebroren, der i sin vrede siger, hvad lillebroren nok har brugt pengene på. Men vi ved kun, at han har haft ”et udsvævende liv”, som der står. Måske har han spillet på kameler? Der kom så en hungersnød, et vilkår han ikke var skyld i, -og så ku’ han ikke mere. Han går i sig selv, angeren overfalder ham, ulykken kaster ham omkuld og han får øjnene op for sin elendighed. Og så vender han hjem.

Ham kan vi godt lide, (og det har vi også lært, vi skal), måske fordi vi kan se vores egen kvide og kval i ham, når noget er gået i udu i vores liv.

Men *omvendt*, hvis nu en lille selvretfærdig tanke skulle indfinde sig, der i det grimme hjørne af vores hjerte, så vi tænker: ”ja, al hans bondeanger... er det ikke altid sådan, at når det går os skidt, SÅ begynder vi at tænke os om og ændre måde at leve på og at se

os selv på, så begynder vi at fortryde...?” – hvis vi skulle få den tanke om bondeanger, ja, så hører det også med til, hvordan Lukas leger ”tagfat” med os.

Så er der den *ældste* og han er vred! Og når man er så vred, som han er, så bliver alt sort eller hvidt inde i hovedet på os:

Følelserne koger over og vi bruger ord som ALTID eller ALDRIG, - og det gør han også. Vi genkender det, -så ham forstår vi måske også? I hvert fald er der mange, som helt spontant siger: ”jamen, det er da også uretfærdigt over for ham, ham der har passet sine pligter og gjort hvad han skulle”. Men, igen, - det ved vi heller ikke noget om! Det er hans egen selvfremstilling; han promoverer sig, viser sin egen fantastiskhed frem. Og, hvor er det også genkendeligt, når man er vred, når man er i sine følelsers vold.

Når jeg har leget med den her lignelse med mine konfirmander, så siger de gerne: ”hvorfors kaldte de ikke storebroren hjem med det samme?” ”Hvorfor skulle han bare blive ude i marken og så selv finde hjem, og selv finde ud af, at der blev holdt fest?” Det er også godt set! - for måske er hverken lillebror eller far uden ansvar for storebrorens vrede? Havde faren måske glemt ham? også i al den tid, hvor han gik og længtes efter sin yngste? Spejdede han så meget ud på vejen for at se om den yngste var på vej hjem, så han ikke så sin ældste? Altså billedligt talt. Og lillebroren, hvorfor spørger han ikke, så snart omfavnelsen er slut, ”hvor er min bror?”

Der er ingen af de tre, der kun er gode eller fuldkomne; og der er heller ingen af dem, som kun er forkert på den. Vi forstår dem, et eller andet sted; vi forstår dem, fordi vi også kan komme til at gå skævt af hinanden, såre hinanden; have svært ved at forsone os; ja, kan have svært ved at se en konflikt ud fra andres perspektiv. Derfor er de alle tre noget fortabte. De evner ikke at nå hinanden. Jo, de to måske, men i deres gensyn glemmer de så den tredje! Så prøver faderen at reparere det med et ”Husk du er altid hos mig”, - men havde han fået vist det godt nok? *Eller*: det havde han

måske? - men er den ældste søn så umættelig i sin trang efter at blive set og være nr. 1, så han slet ikke kan få nok af sin fars kærlighed?

Vi ved det ikke! Men vi kan lege med tanken.

”Kom nu med ind, og lad os være glade sammen.”

Dér slutter fortællingen. Vi ved ikke, om den ældste vil være med til festen eller ej. Slutningen står åben. Det er op til os at afslutte den.

Og jo ikke bare lignelsen, - men hver gang, der opstår en konflikt eller nogen farer vild i deres liv, hvordan vil vi så være med til at afslutte det?

Jeg spurgte mine konfirmander i september: ”hvad tror I faderens største ønske er ?” Og de svarede med det samme: ”at de to søskende kan enes”.

”At de kan blive venner.”

Vi havde lige været i Videbæk og set Arne Haugen Sørensen's billeder, -også det, der er på sangarket i dag. Hjemkomst, hedder det og er fra 2013.

Haugen Sørensen har jo malet mange billeder med dette motiv: ”Hjemkomst”. Og tit er det kun selve omfavnelsen mellem far og søn, der fylder *hele* billedfladen. Der er ikke andet end deres møde. Men på det her fra 2013, så har vi omgivelserne med. Her er selve omfavnelsen relativ lille i forhold til alt det, der er udenom.

Når der her er malet så store omgivelser med, så får det mig til at tænke, at mødet og forsoningen mellem de to både har en forhistorie og en fremtid;(fortiden til venstre i billedet med de mørke farver og fremtiden med de lyse farver til højre).

Men også, at mødet og *forsoningen ikke kun vil sig selv*, -er nok i sig selv, og så skulle det stoppe der. Og så er de to glade. Men deres omfavelse bliver et tegn på noget mere, for når omgivelserne er malet med, så ser vi, at de her to, er i en verden. De er *ikke* alene. Det, de har sammen, det, at de har fundet hinanden igen, det skaber en kæmpe forandring for dem begge.

Men den går længere ud end dem selv. Der ER sket en forandring, for en forsoning blev mulig, - og nu går den mulighed videre og ud i verden. Ud til andre. For hvis det at finde hjem, og blive modtaget, blive tilgivet, ikke skulle gøre, at vi så også modtager og skaber forsoning med andre, hvad skulle meningen så være med det hele?

Arne Haugen Sørensen er i gang med at lave en variant over dette billede fra 2013. Og det så jeg i hans atelier for 6 uger siden, i Andalusien, fordi vi er så heldige at have venner, der kender ham. Han er i gang med en kæmpe skitse med samme motiv, men noget er ændret; og det giver et ryk i én. For huset oppe til højre (og nu må I bruge jeres fantasi!) har nu ikke det varme, gule lys, som vi ser på det fra 2013, men på skitsen strålede der et koldt, lysegult lys ud, som også dannede en lille sti, der gik ned mod de to. I døren stod en figur. En grå, groft tegnet figur. Det er storebroderen, sagde Arne Haugen.

Og netop denne grå skikkelse, der står i en døråbning og man ved ikke, om han vil ind eller ud, eller om han spærrer, eller om han er glemt af de andre, -jeg kan *ikke* slippe den grå skikkelse fra skitsen. Alene, på dørtrinnet. Mens de to andre omfavner hinanden.

Hvis nu faderens største ønske er, at de to søskende skal finde hinanden og enes, og glæde sig ved samme fest, så ku' det være, at faderen selv ønsker at komme væk fra centrum, - billedlig talt. Være til stede, men uden at tage billedet. Og det ku' være, at vi, billedlig talt, skal have faderen væk fra centrum, så de to søskende kan få øje *på* hinanden; ja, få øje *for* hinanden? At de altså selv overtager den kærlighed, han har indgydt i dem; og at de selv skal fortsætte den forsoning, han har vist dem.

I lignelsen mødes far og den yngste først, og derefter far og den ældste. Men, *skal det her hus fungere, så skal de to søskende mødes*. Og stole på, at selvfølgelig kan de finde ud af det.

Den kærlighed og tillid, som faderen så gerne vil vise, at han har til sine børn, på et tidspunkt så skal de selv øse af den.

Og øse ud af den.

Teologisk vil vi sige det sådan, at mennesket skal blive myndigt i verden. Være ansvarligt.

Mennesket er allerede blevet myndigt i kraft af Jesu ord, sagde Dietrich Bonhoeffer.

Vi lever i en verden *uden* gud, forstået på den måde, at ingen af os jo tænker, at han lige kommer og ordner sagerne for os. Det må vi klare selv.

Men samtidig så lever vi i en verden *med* gud, fordi vi har tillid til den kærlighed, som Kristus har vist verden.

Den kærlighed, han har gjort os til en del af.

Og den forsoning, vi har fået del i.

Hvilket håb!

Amen.